

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické znenia dočasného rámca prijatého 19. marca 2020 [C(2020) 1863] a jeho zmien C(2020) 2215 z 3. apríla 2020, C(2020) 3156 z 8. mája 2020 a C(2020) 4509 z 29. júna 2020 sú zverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie.

OZNÁMENIE KOMISIE

DOČASNÝ RÁMEC PRE OPATRENIA ŠTÁTNEJ POMOCI NA PODPORU HOSPODÁRSTVA V SÚČASNEJ SITUÁCII SPÔSOBENEJ NÁKAZOU COVID- 19

(KONSOLIDOVANÉ ZNENIE)

1. NÁKAZA COVID-19, JEJ VPLYV NA HOSPODÁRSTVO A POTREBA DOČASNÝCH OPATRENÍ

1.1. Nákaza COVID-19 a jej vplyv na hospodárstvo

1. Vypuknutie nákazy COVID-19, ktorá sa už rozšírila do všetkých členských štátov Únie, je závažný stav ohrozenia verejného zdravia pre občanov a spoločnosti. Zároveň ide o veľký otras pre svetové hospodárstvo a hospodárstvo Únie. Pre zmiernenie hospodárskych dôsledkov v EÚ má preto kľúčový význam koordinovaná hospodárska reakcia členských štátov a inštitúcií EÚ.
2. Táto situácia zasahuje hospodárstvo rôznymi spôsobmi. Došlo k otrasu jednak na strane ponuky v dôsledku prerušenia dodávateľských reťazcov, jednak na strane dopytu vzhľadom na nižší záujem spotrebiteľov. Navyše sa stretávame aj s negatívnym vplyvom neistoty na investičné plány a vplyvom obmedzení likvidity v prípade podnikov.
3. Rôzne opatrenia proti šíreniu nákazy prijaté členskými štátmi, ako sú opatrenia na obmedzenie kontaktu medzi ľuďmi, cestovné obmedzenia, karantény či uzavretia území, majú zabezpečiť, aby otras bol čo najkratší a najmenší. Tieto opatrenia majú bezprostredný vplyv na dopyt i ponuku a postihujú podniky a zamestnancov – najmä v oblasti zdravotníctva, cestovného ruchu, kultúry, maloobchodu a dopravy. Okrem bezprostredných účinkov na mobilitu a obchod sa COVID-19 čoraz viac dotýka všetkých druhov podnikov vo všetkých sektoroch – malých a stredných podnikov („MSP“) rovnako ako veľkých podnikov. Vplyv sa prejavuje aj na globálnych finančných trhoch, pričom ohrozená je najmä likvidita. Tieto účinky sa nebudú týkať len jedného konkrétneho členského štátu a narušia hospodárstvo Únie ako celku.
4. Vzhľadom na mimoriadne okolnosti spôsobené vypuknutím nákazy COVID-19 môžu podniky všetkých druhov čeliť vážnemu nedostatku likvidity. Náhly nedostatok alebo dokonca úplná nedostupnosť likvidity môžu postihnúť tak solventné, ako aj menej

solventné podniky. Obzvlášť ohrozené sú MSP. V krátkodobom a strednodobom horizonte teda môže vážne utrpieť hospodárska situácia mnohých zdravých podnikov a ich zamestnancov. Účinky môžu mať aj dlhodobější charakter a v ohrození sa môže ocitnúť samotné prežitie týchto subjektov.

5. Kľúčovú rolu pri riešení vplyvov nákazy COVID-19 zohrávajú banky a iní finanční sprostredkovatelia, keďže práve cez nich prúdia do hospodárstva úvery. Ak sa tok úverov výrazne obmedzí, hospodárska činnosť sa prudko spomalí a podniky budú mať problém vyplácať dodávateľov i zamestnancov. Preto by členské štáty mali mať možnosť prijímať opatrenia na motivovanie úverových inštitúcií a iných finančných sprostredkovateľov, aby si naďalej plnili svoju úlohu, ktorou je neustála podpora hospodárskej činnosti v EÚ.
6. Pomoc poskytovaná členskými štátmi podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ podľa tohto oznámenia podnikom, ktorá sa poskytuje prostredníctvom bánk v úlohe finančných sprostredkovateľov, je priamym prínosom pre tieto podniky. Takáto pomoc nemá za cieľ zachovať ani prinavrátiť životaschopnosť, likviditu či solventnosť bánk. Obdobne ani pomoc členských štátov bankám podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ na náhradu priamej škody spôsobenej vypuknutím nákazy COVID-19¹ nemá za cieľ zachovať ani prinavrátiť životaschopnosť, likviditu či solventnosť žiadnej inštitúcie ani subjektu. Preto by sa takáto pomoc nekategorizovala ako mimoriadna verejná finančná podpora podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ (smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk)² ani podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 806/2014 (nariadenie o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií)³. Rovnako by sa ani neposudzovala podľa pravidiel štátnej pomoci⁴ vzťahujúcich sa na bankový sektor⁵.
7. *Ak by v dôsledku vypuknutia nákazy COVID-19 banky potrebovali mimoriadnu verejnú finančnú podporu (pozri článok 2 ods. 1 bod 28 smernice o ozdravení a riešení krízových*

¹ Takúto pomoc musia členské štáty notifikovať a Komisia ju posúdi podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ.

² Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190 – 348.

³ Ú. v. EÚ L 225, 30.7.2014, článok 3 ods. 1 bod 29 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

⁴ Oznámenie o rekapitalizácii finančných inštitúcií v súčasnej finančnej kríze: obmedzenie pomoci na nevyhnutné minimum a opatrenia proti neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže (oznámenie o rekapitalizácii) (Ú. v. EÚ C 10, 15.1.2009, s. 2), oznámenie Komisie o zaobchádzaní so znehodnotenými aktívami v bankovom sektore Spoločenstva (oznámenie o znehodnotených aktívach) (Ú. v. EÚ C 72, 26.3.2009, s. 1), oznámenie Komisie o návrate k životaschopnosti a hodnotenie reštrukturalizačných opatrení vo finančnom sektore v podmienkach súčasnej krízy podľa pravidiel štátnej pomoci (oznámenie o reštrukturalizácii) (Ú. v. EÚ C 195, 19.8.2009, s. 9), oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel pre štátnu pomoc na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. januára 2011 (oznámenie o predĺžení z roku 2010) (Ú. v. EÚ C 329, 7.12.2010, s. 7), oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. januára 2012 (oznámenie o predĺžení z roku 2011) (Ú. v. EÚ C 356, 6.12.2011, s. 7), oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. augusta 2013 (oznámenie o bankovníctve z roku 2013) (Ú. v. EÚ C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁵ Všetky opatrenia na podporu úverových inštitúcií alebo iných finančných inštitúcií, ktoré predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktoré nepatria do pôsobnosti tohto oznámenia alebo na ktoré sa nevzťahuje článok 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ, sa musia notifikovať Komisii a posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci vzťahujúcich sa na bankový sektor.

situácií bánk a článok 3 ods. 1 bod 29 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií) vo forme rekapitalizácie, likvidity alebo opatrenia zameraného na znehodnotené aktíva, bude treba posúdiť, či opatrenie spĺňa podmienky článku 32 ods. 4 písm. d) bodov i), ii), resp. iii) uvedenej smernice a článku 18 ods. 4 písm. d) bodov i), ii), resp. iii) uvedeného nariadenia. Ak sú tieto podmienky splnené, banka, ktorá dostane takúto mimoriadnu verejnú finančnú podporu, by sa nepovažovala za inštitúciu, ktorá zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá. Do tej miery, do akej sa tieto opatrenia zameriavajú na riešenie problémov spojených s nákazou COVID-19, by sa považovali za opatrenia, ktoré spadajú pod bod 45 oznámenia o bankovníctve z roku 2013⁶ stanovujúci výnimku z požiadavky rozdelenia bremena medzi akcionárov a podriadených veriteľov.

8. Podniky pre COVID-19 nemusia čeliť len nedostatočnej likvidite, ale môžu takisto utrpieť závažnú škodu. Výnimočná povaha situácie spôsobenej nákazou COVID-19 znamená, že takéto škody nebolo možné predvídať, majú významný rozsah, a podniky sa preto ocitajú v podmienkach, ktoré sa výrazne líšia od trhových podmienok, za ktorých bežne pôsobia. Dokonca aj zdravé podniky, ktoré sú dobre vyzbrojené proti rizikám hroziacim pri normálnom fungovaní trhu, sa môžu za týchto výnimočných okolností dostať do úzkych, a to až do takej miery, že môže byť ohrozená ich životaschopnosť.
9. COVID-19 predstavuje riziko vážneho poklesu týkajúceho sa celého hospodárstva EÚ, ktorý zasiahne podniky, pracovné miesta i domácnosti. Na zabezpečenie toho, aby na trhoch zostala dostatočná likvidita, aby sa reagovalo na škody, ktoré utrpia zdravé podniky, a aby sa zachovala kontinuita ekonomickej činnosti počas šírenia nákazy COVID-19 aj po nej, je potrebná dobre cieleňá verejná podpora. Členské štáty sa navyše môžu rozhodnúť podporiť subjekty v odvetví cestovania a cestovného ruchu s cieľom zabezpečiť uspokojenie nárokov na náhradu v dôsledku vypuknutia nákazy COVID-19, aby sa zaručila ochrana práv cestujúcich a spotrebiteľov a rovnaké zaobchádzanie s pasažiermi a cestujúcimi. Vzhľadom na obmedzenú veľkosť rozpočtu EÚ bude hlavná reakcia pochádzať z národných rozpočtov členských štátov. Pravidlá štátnej pomoci EÚ umožňujú členským štátom prijať rýchle a účinné opatrenia na podporu občanov a podnikov, najmä MSP, ktoré čelia hospodárskym ťažkostiam spôsobeným vypuknutím nákazy COVID-19.

1.2. Potreba úzkej európskej koordinácie vnútroštátnych opatrení štátnej pomoci

10. Cieleňé a primerané uplatňovanie pravidiel EÚ zameraných na kontrolu štátnej pomoci slúži na zabezpečenie toho, aby vnútroštátne podporné opatrenia boli účinné pri pomoci postihnutým podnikom počas šírenia nákazy COVID-19, ale aj na to, aby sa im umožnilo súčasnú situáciu prekonať. Pritom treba mať na pamäti, aké dôležité je zvládnuť dvojakú transformáciu – ekologickú a digitálnu – v súlade s cieľmi EÚ. Podobne kontrola štátnej pomoci EÚ garantuje, aby sa vnútorný trh EÚ netrieštil a aby podmienky zostali rovnaké pre všetkých. Celistvosť vnútorného trhu zároveň povedie k rýchlejšiemu ozdraveniu. Navyše zabráni tomu, aby dochádzalo k škodlivému súťaženiu v poskytovaní dotácií,

⁶ Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. augusta 2013, Ú. v. EÚ C 216, 30.7.2013, s. 1 – 15.

keďže členské štáty, ktoré majú viac prostriedkov, by mohli poskytovať viac pomoci než ich susedia a ohroziť tak súdržnosť v rámci Únie.

1.3. Potreba vhodných opatrení štátnej pomoci

11. V rámci celkového úsilia členských štátov popasovať sa s účinkami nákazy COVID-19 na ich hospodárstva sa v tomto oznámení stanovujú možnosti, ktoré majú členské štáty podľa pravidiel EÚ na zabezpečenie likvidity a prístupu k financovaniu pre podniky, najmä MSP, ktoré v tomto období čelia náhlemu nedostatku, aby sa tieto mohli spamätať zo súčasnej situácie.
12. Komisia v oznámení o koordinovanej hospodárskej reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19 z 13. marca 2020⁷ stanovila rôzne možnosti, ktoré majú členské štáty k dispozícii mimo rozsahu pôsobnosti kontroly štátnej pomoci zo strany EÚ a ktoré môžu zaviesť bez zapojenia Komisie. Patria medzi ne opatrenia, ktoré sa uplatňujú na všetky podniky a ktoré sa týkajú dotácií na mzdy, pozastavenia platieb dane z príjmu právnických osôb a dane z pridanej hodnoty alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie alebo finančnej podpory priamo pre spotrebiteľov za zrušené služby alebo lístky nepreplatené dotknutými prevádzkovateľmi.
13. *Členské štáty smú takisto navrhnúť podporné opatrenia v súlade s nariadeniami o skupinových výnimkách⁸ bez zapojenia Komisie.*
14. Na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, a ako sa bližšie uvádza v usmerneniach o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, môžu členské štáty okrem toho notifikovať Komisii schémy pomoci, ktorých účelom je naplniť akútne potreby likvidity a podporiť podniky, ktoré čelia finančným ťažkostiam spôsobeným alebo zhoršeným vypuknutím nákazy COVID-19⁹.
15. Na základe článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ môžu členské štáty takisto prijať opatrenia na kompenzáciu podnikov v odvetviach, ktoré boli obzvlášť zasiahnuté (napr. doprava, cestovný ruch, kultúra, pohostinské služby a maloobchod), a/alebo organizátorov zrušených podujatí za škody vzniknuté v dôsledku vypuknutia nákazy a spôsobené priamo ňou. Členské štáty môžu takéto opatrenia na kompenzáciu za škody notifikovať a

⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskej investičnej banke a Euroskupine – Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19, COM(2020) 112 final z 13. 3. 2020.

⁸ *Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1), nariadenie Komisie (ES) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1), a nariadenie Komisie (EÚ) č. 1388/2014 zo 16. decembra 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim vo výrobe, spracovaní a odbyte produktov rybolovu a akvakultúry za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 369, 24.12.2014, s. 37).*

⁹ Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach, Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1. Komisia povolila rôzne schémy v deviatich rôznych členských štátoch.

Komisia ich posúdi priamo podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ¹⁰. Zásada „jedenkrát a naposledy“¹¹ stanovená v uvedených usmerneniach o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu sa neuplatňuje na pomoc, ktorú Komisia vyhlási za zlučiteľnú podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ, keďže takýto druh pomoci nie je „pomoc na záchranu, pomoc na reštrukturalizáciu alebo dočasná podpora reštrukturalizácie“ v zmysle bodu 71 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu. Členské štáty preto smú podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ kompenzovať škody priamo spôsobené vypuknutím nákazy COVID-19 podnikom, ktoré dostali pomoc podľa usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.

15a. Pomoc na základe článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ však musí kompenzovať škody priamo spôsobené vypuknutím nákazy COVID-19, ako napríklad škody v priamom dôsledku karanténnych opatrení, ktoré príjemcovi bránia vo výkone hospodárskej činnosti. Naproti tomu iný druh pomoci, ktorá sa všeobecnejšie zaoberá hospodárskym poklesom spôsobeným vypuknutím nákazy COVID-19, sa má posudzovať z hľadiska odlišných kritérií zlučiteľnosti podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, a teda v zásade na základe tohto dočasného rámca.

16. S cieľom doplniť uvedené možnosti Komisia v tomto oznámení stanovuje dodatočné dočasné opatrenia štátnej pomoci, ktoré podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ považuje za zlučiteľné a ktoré možno schváliť veľmi rýchlo, len čo ich notifikuje dotknutý členský štát. Okrem toho je aj naďalej možné notifikovať alternatívne prístupy – tak schémy pomoci, ako aj individuálne opatrenia. Cieľom tohto oznámenia je stanoviť rámec, ktorý členským štátom umožní jednak popasovať sa s ťažkosťami, s ktorými sa podniky v súčasnosti stretávajú, a jednak zachovať integritu vnútorného trhu EÚ a zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých.

16a. Okrem toho sa Komisia domnieva, že okrem opatrení pomoci povolených podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ a existujúcich možností podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ je takisto nevyhnutné urýchliť výskum a vývoj zameraný na COVID-19, podporiť zariadenia na testovanie a rozširovanie výroby, ktoré prispievajú k vývoju produktov súvisiacich s COVID-19, ako aj podporovať výrobu produktov potrebných na reakciu na nákazu. V tomto oznámení sa preto stanovujú podmienky, za ktorých Komisia bude takéto opatrenia považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Komisia náležite zohľadnila spoločný cieľ, ktorý sa týmito opatreniami pomoci sleduje, a ich pozitívne účinky pri riešení krízovej situácie v oblasti zdravia vyvolanej nákazou COVID-19, pričom ich porovnala aj s možnými negatívnymi účinkami takýchto opatrení na vnútorný trh.

16b. Pomoc poskytnutá podľa tohto oznámenia na základe článku 107 ods. 3 písm. b) alebo c) ZFEÚ nesmie byť podmienená premiestnením výrobných činností alebo inej činnosti príjemcu z inej krajiny v EHP na územie členského štátu poskytujúceho pomoc. Takáto

¹⁰ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie SA.56685, Dánsko – Kompenzačné schéma pre podujatia zrušené v súvislosti s nákazou COVID-19, https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202011/285054_2139535_70_2.pdf.

¹¹ Pozri oddiel 3.6.1 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.

podmienka by mohla poškodiť vnútorný trh. Toto pravidlo platí bez ohľadu na počet pracovných miest, ktoré skutočne zanikli v pôvodnej prevádzkarni príjemcu v EHP.

2. UPLATNITEĽNOSŤ ČLÁNKU 107 ODS. 3 PÍSM. B) ZMLUVY O FUNGOVANÍ EURÓPSKEJ ÚNIE

17. Podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ môže Komisia vyhlásiť pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak je určená „na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu“. V tejto súvislosti súdy Únie rozhodli, že poruchy musia mať vplyv na celé hospodárstvo daného členského štátu alebo jeho podstatnú časť, a nie iba na jeden z jeho regiónov alebo jednu z častí jeho územia. Toto je navyše v súlade s potrebou prísneho výkladu každého mimoriadneho ustanovenia, akým je aj článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ¹². Tento výklad Komisia dôsledne uplatňuje pri svojom rozhodovaní¹³.
18. Vzhľadom na to, že nákaza COVID-19 má vplyv na všetky členské štáty a že opatrenia na obmedzenie jej šírenia, ktoré členské štáty prijímajú, majú vplyv na podniky, sa Komisia domnieva, že štátna pomoc je odôvodnená a môže byť vyhlásená za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ počas obmedzeného obdobia s cieľom vyriešiť problém nedostatočnej likvidity, ktorému podniky čelia, a zabezpečiť, aby narušenia spôsobené nákazou COVID-19 neohrozovali ich životaschopnosť, najmä pokiaľ ide o MSP.
19. Komisia v tomto oznámení stanovuje podmienky zlučiteľnosti, ktoré bude v zásade uplatňovať na pomoc poskytnutú členskými štátmi podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ. Členské štáty preto musia preukázať, že opatrenia štátnej pomoci notifikované Komisii v zmysle tohto oznámenia sú nevyhnutné, vhodné a primerané na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve dotknutého členského štátu a že boli v plnom rozsahu dodržané všetky podmienky stanovené v tomto oznámení.
20. *Dočasné opatrenia pomoci, na ktoré sa vzťahuje toto oznámenie, sa smú navzájom kumulovať v súlade s ustanoveniami v osobitných častiach tohto oznámenia. Dočasné opatrenia pomoci, na ktoré sa vzťahuje toto oznámenie, sa smú kumulovať s pomocou podľa nariadení o pomoci de minimis¹⁴ alebo s pomocou podľa nariadení o skupinových*

¹² Spojené veci T-132/96 a T-143/96 Freistaat Sachsen, Volkswagen AG a Volkswagen Sachsen GmbH/Komisia, ECLI:EU:T:1999:326, bod 167.

¹³ Rozhodnutie Komisie 98/490/ES vo veci C 47/96 Crédit Lyonnais (Ú. v. ES L 221, 8.8.1998, s. 28), bod 10.1; rozhodnutie Komisie 2005/345/ES vo veci C 28/02 Bankgesellschaft Berlin (Ú. v. EÚ L 116, 4.5.2005, s. 1), bod 153 a nasl.; a rozhodnutie Komisie 2008/263/ES vo veci C 50/06 BAWAG (Ú. v. EÚ L 83, 26.3.2008, s. 7), bod 166. Pozri rozhodnutie Komisie vo veci NN 70/07 Northern Rock (Ú. v. EÚ C 43, 16.2.2008, s. 1), rozhodnutie Komisie vo veci NN 25/08, Pomoc na záchranu pre spoločnosť Risikoabschirmung WestLB (Ú. v. EÚ C 189, 26.7.2008, s. 3), rozhodnutie Komisie zo 4. júna 2008 vo veci štátnej pomoci C 9/08 SachsenLB (Ú. v. EÚ L 104, 24.4.2009, s. 34) a rozhodnutie Komisie zo 6. júna 2017 vo veci SA.32544 (2011/C), Reštrukturalizácia spoločnosti TRAINOSE S.A (Ú. v. EÚ L 186, 24.7.2018, s. 25).

¹⁴ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1), nariadenie Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore poľnohospodárstva (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013 s. 9), nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej

výnimkách¹⁵ za predpokladu, že sa dodržiavajú ustanovenia a pravidlá kumulácie zakotvené v uvedených nariadeniach.

20a. *Pomoc úverovým a finančným inštitúciám sa podľa tohto oznámenia neposudzuje s výnimkou: i) nepriamych výhod pre úverové alebo finančné inštitúcie, ktoré usmerňujú pomoc vo forme úverov alebo záruk podľa oddielov 3.1 až 3.3 na základe záruk uvedených v oddiele 3.4, a ii) pomoci podľa oddielu 3.10 za predpokladu, že sa schéma nezameriava výlučne na zamestnancov z finančného sektora.*

3. DOČASNÉ OPATRENIA ŠTÁTNEJ POMOCI

3.1. Obmedzené sumy pomoci

21. Nad rámec súčasných možností podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ môžu byť za súčasných okolností primeraným, potrebným a cieleným riešením aj dočasné obmedzené sumy pomoci pre podniky, ktoré čelia náhlemu nedostatku alebo dokonca úplnej nedostupnosti likvidity.
22. *Komisia bude považovať takúto štátnu pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky (osobitné ustanovenia pre sektor poľnohospodárskej prvovýroby a sektor rybolovu a akvakultúry sú stanovené v bode 23):*
 - a) *celková pomoc nepresahuje 800 000 EUR na podnik. Pomoc sa smie poskytnúť vo forme priamych grantov, daňových a platobných zvýhodnení alebo v iných formách, ako sú vratné preddavky, záruky, úvery a vlastné imanie, a to za predpokladu, že celková nominálna hodnota takýchto opatrení nepresahuje celkový strop vo výške 800 000 EUR na podnik. Všetky uvedené čísla musia byť vyjadrené ako hrubá suma, čiže pred odrátaním dane alebo iných nákladov;*
 - b) *pomoc sa poskytne na základe schémy s odhadovaným rozpočtom;*
 - c) *pomoc nemožno poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách¹⁶) k 31. decembru 2019;*

únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45) a nariadení Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012, s. 8).

¹⁵ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách), nariadenie Komisie (ES) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1), a nariadenie Komisie (EÚ) č. 1388/2014 zo 16. decembra 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim vo výrobe, spracovaní a odbyte produktov rybolovu a akvakultúry za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 369, 24.12.2014, s. 37).

¹⁶ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187,

- ca) *odchylne od uvedeného sa pomoc smie poskytnúť mikropodnikom alebo malým podnikom (v zmysle prílohy I k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách), ktoré už boli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, a to pod podmienkou, že nie sú predmetom kolektívneho konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva a že nedostali pomoc na záchranu¹⁷ ani pomoc na reštrukturalizáciu¹⁸;*
- d) *pomoc sa poskytne najneskôr 31. decembra 2020¹⁹;*
- e) *pomoc poskytnutá podnikom pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych produktov²⁰ je podmienená tým, že sa čiastočne alebo úplne nepostúpi prvovýrobcovi, a nie je stanovená na základe ceny alebo množstva výrobkov zakúpených od prvovýrobcov alebo umiestnených na trh príslušnými podnikmi.*
23. *Odchylne od bodu 22 písm. a) sa na pomoc poskytnutú podnikom v sektoroch poľnohospodárstva, rybolovu a akvakultúry uplatňujú okrem podmienok uvedených v bode 22 písm. b) až e) aj tieto osobitné podmienky:*
- a) *celková pomoc neprekročí sumu 120 000 EUR na podnik v prípade podnikov pôsobiacich v odvetví rybolovu a akvakultúry²¹ a sumu 100 000 EUR na podnik v prípade podnikov pôsobiacich v poľnohospodárskej prvovýrobe²². Pomoc sa smie poskytnúť vo forme priamych grantov, daňových a platobných zvýhodnení alebo v iných formách, ako sú vratné preddavky, záruky, úvery a vlastné imanie, a to za predpokladu, že celková nominálna hodnota takýchto opatrení nepresahuje celkový strop vo výške 120 000 EUR alebo 100 000 EUR na podnik. Všetky uvedené čísla musia byť vyjadrené ako hrubá suma, čiže pred odrátaním dane alebo iných nákladov;*
- b) *pomoc poskytnutá podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe nesmie byť stanovená na základe ceny alebo množstva produktov na trhu;*

26.6.2014, s. 1). Všetky odkazy na vymedzenie pojmu „podnik v ťažkostiach“, ako sa uvádza v článku 2 ods. 18 nariadenia (EÚ) č. 651/2014, v tomto dočasnom rámci sa vykladajú aj ako odkazy na vymedzenia pojmov uvedené v článku 2 ods. 14 nariadenia (EÚ) č. 702/2014 a článku 3 ods. 5 nariadenia 1388/2014.

¹⁷ Prípadne ak takúto pomoc na záchranu dostali, v čase poskytnutia pomoci na základe tohto oznámenia už vrátili príslušný úver alebo vypovedali príslušnú záruku.

¹⁸ Prípadne ak takúto pomoc na reštrukturalizáciu dostali, v čase poskytnutia pomoci podľa tohto oznámenia už nepodliehajú reštrukturalizačnému plánu.

¹⁹ Ak sa pomoc poskytuje vo forme daňového zvýhodnenia, dátum vzniku daňovej povinnosti, na ktorú sa táto výhoda poskytuje, musí byť najneskôr 31. decembra 2020.

²⁰ Podľa ustanovení článku 2 ods. 6 a 7 nariadenia Komisie (ES) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1).

²¹ Podľa vymedzenia v článku 2 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45).

²² Všetky produkty uvedené v prílohe I k ZFEÚ s výnimkou produktov sektora rybolovu a akvakultúry.

c) pomoc podnikom pôsobiacim v odvetví rybolovu a akvakultúry sa netýka žiadnej z kategórií pomoci uvedených v článku 1 ods. 1 písm. a) až k) nariadenia Komisie (EÚ) č. 717/2014²³.

23a. Ak podnik pôsobí vo viacerých sektoroch, na ktoré sa vzťahujú rôzne maximálne sumy podľa bodu 22 písm. a) a bodu 23 písm. a), dotknutý členský štát vhodnými prostriedkami, ako je napríklad oddelenie účtov, zabezpečí, aby sa pre každú z týchto činností dodržal príslušný strop a aby sa neprekročila celková maximálna suma 800 000 EUR na podnik. Ak podnik pôsobí v sektoroch uvedených v bode 23 písm. a), nemala by sa prekročiť celková maximálna suma 120 000 EUR na podnik.

3.2. Pomoc vo forme záruk za úvery

24. V záujme zabezpečenia prístupu k likvidite pre podniky, ktoré čelia jej náhlemu nedostatku, môžu byť verejné záruky za úvery na obmedzené obdobie a výšku úveru počas aktuálnych okolností primeraným, potrebným a cieľovým riešením.

24a. Pomoc poskytnutá podľa oddielu 3.2 sa nesmie kumulovať s pomocou poskytnutou na tú istú podkladovú istinu úveru podľa oddielu 3.3 a naopak. Pomoc poskytnutá podľa oddielu 3.2, resp. 3.3 sa smie kumulovať v prípade rôznych úverov za predpokladu, že celková suma úverov na prijemcu neprekračuje stropy stanovené v bode 25 písm. d), resp. v bode 27 písm. d). Prijemca smie súčasne využívať viaceré opatrenia podľa oddielu 3.2 za predpokladu, že celková suma úverov na prijemcu neprekračuje stropy stanovené v bode 25 písm. d) a e).

25. Komisia bude považovať takúto štátnu pomoc udelenú vo forme nových verejných záruk na individuálne úvery v súvislosti s nákazou COVID-19 za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ za týchto podmienok:

a) poplatky za záruky na individuálne úvery sa stanovujú na minimálnej úrovni, ktorá sa postupne zvyšuje v závislosti od dĺžky trvania zaručených úverov, ako sa uvádza v tejto tabuľke:

Druh prijemcu	Za 1. rok	Za 2. a 3. rok	Za 4. až 6. rok
Malé a stredné podniky	25 základných bodov	50 základných bodov	100 základných bodov
Veľké podniky	50 základných bodov	100 základných bodov	200 základných bodov

b) alternatívne môžu členské štáty notifikovať schémy tak, že budú zohľadňovať vyššie uvedenú tabuľku, ale smú modulovať dĺžku záruky, poplatky za záruky a krytie záruky v prípade každej podkladovej istiny individuálneho úveru (napr. nižším krytím záruky by sa mohla kompenzovať dlhšia splatnosť, prípadne by sa mohli umožniť nižšie poplatky za záruky; smie sa použiť paušálny poplatok počas celého trvania záruky, ak bude vyšší ako minimálne poplatky za 1. rok uvedené v tabuľke

²³ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry, Ú. v. EÚ L 90, 28.6.2014, s. 45.

vyššie pre každý typ príjemcu, upravené v závislosti od trvania záruky a krytia záruky podľa tohto odseku;

- c) záruka sa poskytne najneskôr do 31. decembra 2020;
- d) v prípade úverov so splatnosťou po 31. decembri 2020 celková výška úverov na príjemcu nesmie presiahnuť:
 - i) dvojnásobok ročných mzdových nákladov príjemcu (vrátane sociálnych odvodov, ako aj nákladov na zamestnancov pracujúcich v lokalite podniku, avšak platených subdodávateľmi) za rok 2019 alebo posledný rok, za ktorý sú údaje k dispozícii. V prípade podnikov založených 1. januára 2019 alebo neskôr nesmie maximálna výška úveru presiahnuť odhadované ročné mzdové náklady počas prvých dvoch rokov prevádzky alebo
 - ii) 25 % celkového obratu príjemcu v roku 2019, alebo
 - iii) ak to členský štát Komisii náležite odôvodní (napríklad v súvislosti s charakterom určitého druhu podnikov), sumu úveru možno zvýšiť na pokrytie potrieb likvidity od okamihu poskytnutia na nasledujúcich 18 mesiacov pre MSP²⁴ a na nasledujúcich 12 mesiacov pre veľké podniky. Potreby likvidity by sa mali stanoviť na základe vlastného vyhlásenia príjemcu²⁵;
- e) v prípade úverov so splatnosťou do 31. decembra 2020 môže byť suma istiny úveru vyššia v porovnaní s tým, čo sa uvádza v bode 25 písm. d), ak to členský štát Komisii primerane odôvodní, a za predpokladu, že sa zachová primeranosť pomoci, čo členský štát musí Komisii preukázať;
- f) trvanie záruky je obmedzené maximálne na šesť rokov s výnimkou prípadov, keď sa moduluje podľa bodu 25 písm. b), a verejná záruka nepresiahne:
 - i) 90 % istiny úveru, ak straty utrpí proporcionálne a za tých istých podmienok úverová inštitúcia a rovnako aj štát, alebo
 - ii) 35 % istiny úveru, ak sa straty najprv pripíšu štátu a až potom úverovým inštitúciám (t. j. záruka za prvotné straty), a
 - iii) v oboch uvedených prípadoch, keď sa objem úveru postupom času zníži, napríklad z dôvodu začatia splácania úveru, zaručená suma sa musí proporcionálne znížiť;
- g) záruka sa musí vzťahovať na úvery na financovanie investícií a/alebo prevádzkového kapitálu;

²⁴ Podľa prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách).

²⁵ Plán potrieb likvidity môže zahŕňať prevádzkový kapitál, ako aj investičné náklady.

- h) záruka sa nesmie poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách²⁶) k 31. decembru 2019;
- ha) odchylné od uvedeného sa pomoc smie poskytnúť mikropodnikom alebo malým podnikom (v zmysle prílohy I k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách), ktoré už boli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, a to pod podmienkou, že nie sú predmetom kolektívneho konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva a že nedostali pomoc na záchranu²⁷ ani pomoc na reštrukturalizáciu²⁸.

3.3. Pomoc vo forme dotovaných úrokových sadzieb na úvery

26. V záujme zabezpečenia prístupu k likvidite pre podniky, ktoré čelia jej náhlemu nedostatku, môžu byť primeraným, potrebným a cieleným riešením za súčasných okolností dotované úrokové sadzby na obmedzené obdobie a výšku úveru. Vhodným, nevyhnutným a cieleným riešením za súčasných okolností môže byť navyše aj podriadený dlh, ktorý je v prípade insolvenčného konania podriadený bežným nadriadeným veriteľom. Takýto dlhový nástroj narúša hospodársku súťaž menej než vlastné imanie alebo hybridný kapitál, keďže ho nemožno automaticky konvertovať na vlastné imanie, ak ide o podnik s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti. Pomoc vo forme podriadeného dlhu²⁹ preto musí spĺňať príslušné podmienky podľa oddielu 3.3, ktorý sa týka dlhových nástrojov. Keďže však zvyšuje schopnosť podnikov prevziať nadriadený dlh podobným spôsobom ako v prípade kapitálovej podpory, uplatňuje sa ešte aj navýšenie istiny s ohľadom na kreditné riziko a ďalšie obmedzenie týkajúce sa sumy v porovnaní s nadriadeným dlhom [jedna tretina v prípade veľkých podnikov a polovica sumy v prípade MSP v zmysle bodu 27 písm. d) bodov i), resp. ii)]. V záujme rovnakého zaobchádzania by sa podriadený dlh, ktorý je nad uvedenými stropmi, mal posudzovať v súlade s podmienkami týkajúcimi sa rekapitalizačných opatrení COVID-19 stanovenými v oddiele 3.11.
- 26a. Pomoc poskytnutá podľa oddielu 3.3 sa nesmie kumulovať s pomocou poskytnutou na tú istú podkladovú istinu úveru podľa oddielu 3.2 a naopak. Pomoc poskytnutá podľa oddielu 3.2 a oddielu 3.3 sa smie kumulovať v prípade rôznych úverov za predpokladu, že celková suma úverov na príjemcu neprekračuje prahové hodnoty stanovené v bode 25 písm. d), resp. v bode 27 písm. d). Príjemca smie súčasne využívať viaceré opatrenia podľa oddielu 3.3 za predpokladu, že celková suma úverov na príjemcu neprekračuje stropy stanovené v bode 27 písm. d) a e).

²⁶ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

²⁷ Prípadne ak takúto pomoc na záchranu dostali, v čase poskytnutia pomoci na základe tohto oznámenia už vrátili príslušný úver alebo vypovedali príslušnú záruku.

²⁸ Prípadne ak takúto pomoc na reštrukturalizáciu dostali, v čase poskytnutia pomoci podľa tohto oznámenia už nepodliehajú reštrukturalizačnému plánu.

²⁹ S výnimkou prípadov, keď je takáto pomoc v súlade s podmienkami oddielu 3.1 tohto oznámenia.

27. Komisia bude považovať štátnu pomoc vo forme dotácií na verejné úvery v reakcii na nákazu COVID-19 za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, ak budú splnené tieto podmienky:

a) úvery sa môžu poskytovať pri znížených úrokových sadzbách, ktoré zodpovedajú minimálne súčtu základnej sadzby (1-ročnej sadzby IBOR alebo rovnocennej sadzby, ktorú uverejnila Komisia³⁰) dostupnej k 1. januáru 2020 alebo v čase notifikácie a marži úverového rizika stanovených v tejto tabuľke:

Druh príjemcu	Marža úverového rizika za 1. rok	Marža úverového rizika za 2. – 3. rok	Marža úverového rizika za 4. – 6. rok
Malé a stredné podniky	25 bázických bodov ³¹	50 bázických bodov ³²	100 bázických bodov
Veľké podniky	50 bázických bodov	100 bázických bodov	200 bázických bodov

b) alternatívne môžu členské štáty notifikovať schémy tak, že budú ako základ používať uvedenú tabuľku, ale smú modulovať splatnosť úveru a výšku marži úverového rizika; týmto spôsobom sa smie na celé obdobie úveru používať paušálna marža úverového rizika, ak je vyššia ako minimálna marža úverového rizika za 1. rok v prípade všetkých typov príjemcov upravená v závislosti od splatnosti úveru podľa tohto odseku³³;

c) úverové zmluvy sú podpísané najneskôr do 31. decembra 2020 a sú obmedzené na maximálne šesť rokov, ak nie sú modulované podľa bodu 27 písm. b);

d) v prípade úverov so splatnosťou po 31. decembri 2020 celková výška úverov na príjemcu nesmie presiahnuť:

i) dvojnásobok ročných mzdových nákladov príjemcu (vrátane sociálnych odvodov, ako aj nákladov na zamestnancov pracujúcich v lokalite podniku, avšak platených subdodávateľmi) za rok 2019 alebo posledný rok, za ktorý sú údaje k dispozícii. V prípade podnikov založených 1. januára 2019 alebo neskôr nesmie maximálna výška úveru presiahnuť odhadované ročné mzdové náklady počas prvých dvoch rokov prevádzky alebo

ii) 25 % celkového obratu príjemcu v roku 2019, alebo

³⁰ Základné sadzby vypočítané v súlade s oznámením Komisie o revízii spôsobu stanovenia referenčných a diskontných sadzieb (Ú. v. EÚ C 14, 19.1.2008, s. 6) a uverejnené na internetovej stránke GR pre hospodársku súťaž: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

³¹ Minimálna celková úroková sadzba (súčet základnej sadzby a marži úverového rizika) by mala zodpovedať minimálne 10 bázickým bodom za rok.

³² Minimálna celková úroková sadzba (súčet základnej sadzby a marži úverového rizika) by mala zodpovedať minimálne 10 bázickým bodom za rok.

³³ Minimálna celková úroková sadzba (súčet základnej sadzby a marži úverového rizika) by mala zodpovedať minimálne 10 bázickým bodom za rok.

- iii) ak to členský štát Komisii náležite odôvodní (napríklad v súvislosti s charakterom určitého druhu podnikov), sumu úveru možno zvýšiť na pokrytie potrieb likvidity od okamihu poskytnutia na nasledujúcich 18 mesiacov pre MSP³⁴ a na nasledujúcich 12 mesiacov pre veľké podniky. Potreby likvidity by sa mali stanoviť na základe vlastného vyhlásenia príjemcu³⁵;
- e) v prípade úverov so splatnosťou do 31. decembra 2020 môže byť suma istiny úveru vyššia v porovnaní s tým, čo sa uvádza v bode 27 písm. d), ak to členský štát Komisii primerane odôvodní, a za predpokladu, že sa zachová primeranosť pomoci, čo členský štát musí Komisii preukázať;
- f) daný úver musí pokrývať potreby investícií a/alebo prevádzkového kapitálu;
- g) úver sa nesmie poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách³⁶) k 31. decembru 2019;
- ga) odchylné od uvedeného sa pomoc smie poskytnúť mikropodnikom alebo malým podnikom (v zmysle prílohy I k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách), ktoré už boli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, a to pod podmienkou, že nie sú predmetom kolektívneho konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva a že nedostali pomoc na záchranu³⁷ ani pomoc na reštrukturalizáciu³⁸.
- 27a. Dlhové nástroje, ktoré sú v prípade insolvenčného konania podriadené bežným nadriadeným veriteľom, sa môžu poskytovať pri znížených úrokových sadzbách, ktoré zodpovedajú minimálnej základnej sadzbe a rozpätiam kreditného rizika uvedeným v tabuľke v bode 27 písm. a) plus 200 základných bodov v prípade veľkých podnikov a 150 základných bodov v prípade MSP. Na takéto dlhové nástroje sa vzťahuje alternatívna možnosť uvedená v bode 27 písm. b). Zároveň musí byť splnený aj bod 27 písm. c), f) a g). Ak výška podriadeného dlhu prekračuje oba tieto stropy³⁹, zlučiteľnosť nástroja s vnútorným trhom sa určuje podľa oddielu 3.11:
- i) dve tretiny ročných mzdových nákladov príjemcu v prípade veľkých podnikov a ročné mzdové náklady príjemcu v prípade MSP v zmysle bodu 27 písm. d) bodu i) a

³⁴ V zmysle vymedzenia v prílohe I k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách.

³⁵ Plán potrieb likvidity môže zahŕňať prevádzkový kapitál, ako aj investičné náklady.

³⁶ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

³⁷ Prípadne ak takúto pomoc na záchranu dostali, v čase poskytnutia pomoci na základe tohto oznámenia už vrátili príslušný úver alebo vypovedali príslušnú záruku.

³⁸ Prípadne ak takúto pomoc na reštrukturalizáciu dostali, v čase poskytnutia pomoci podľa tohto oznámenia už nepodliehajú reštrukturalizačnému plánu.

³⁹ Ak sa kupónové platby kapitalizujú, musí sa to zohľadniť pri určovaní uvedených stropov za predpokladu, že takáto kapitalizácia bola plánovaná alebo predvídateľná v čase oznámenia opatrenia. Do takéhoto výpočtu sa musí zahrnúť aj akékoľvek iné opatrenie štátnej pomoci vo forme podriadeného dlhu poskytnuté v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19, a to aj mimo rozsahu pôsobnosti tohto oznámenia. Podriadený dlh poskytnutý v súlade s oddielom 3.1 tohto oznámenia sa však do týchto stropov nezapočítava.

- ii) 8,4 % celkového obratu príjemcu v roku 2019 v prípade veľkých podnikov a 12,5 % celkového obratu príjemcu v roku 2019 v prípade MSP.

3.4. Pomoc v podobe záruk a úverov poskytovaných prostredníctvom úverových inštitúcií alebo iných finančných inštitúcií

28. *Pomoc v podobe záruk a úverov podľa oddielov 3.1, 3.2 a 3.3 tohto oznámenia možno poskytnúť podnikom, ktoré čelia náhlemu nedostatku likvidity, priamo alebo prostredníctvom úverových inštitúcií a iných finančných inštitúcií v úlohe finančných sprostredkovateľov. V prípade sprostredkovaného poskytnutia pomoci musia byť splnené podmienky uvedené v ďalších bodoch.*
29. Hoci je takáto pomoc priamo zameraná na podniky, ktoré čelia náhlemu nedostatku likvidity, môže predstavovať nepriame výhody aj pre úverové inštitúcie a iné finančné inštitúcie, na ktoré zameraná nie je. Napriek tomu takáto nepriama pomoc nemá za cieľ zachovať ani prinavrátiť životaschopnosť, likviditu či solventnosť úverových inštitúcií. Preto sa Komisia domnieva, že takáto pomoc by sa nemala kategorizovať ako mimoriadna verejná finančná podpora podľa článku 2 ods. 1 č. 28 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a článku 3 ods. 1 č. 29 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií a nemala by sa posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci uplatniteľných na bankový sektor⁴⁰.
30. V každom prípade je vhodné zaviesť určité záruky v súvislosti možnou nepriamou pomocou v prospech úverových inštitúcií alebo iných finančných inštitúcií s cieľom obmedziť nenáležité narušenia hospodárskej súťaže.
31. *Úverové inštitúcie alebo iné finančné inštitúcie by čo v najväčšej možnej miere mali výhody verejných záruk alebo dotovaných úrokových sadzieb na úvery postupovať konečným príjemcom. Finančný sprostredkovateľ musí byť schopný preukázať, že používa mechanizmus, ktorý zaisťuje, aby výhody boli postúpené v najväčšom možnom rozsahu konečným príjemcom vo forme vyšších objemov financovania, rizikovejších portfólií, menších požiadaviek na kolaterál, nižších poplatkov za záruku alebo nižších úrokových sadzieb, než by to bolo bez takýchto verejných záruk alebo úverov.*

3.5. Poistenie krátkodobých vývozných úverov

32. *V oznámení Komisie o poistení krátkodobých vývozných úverov sa uvádza, že obchodovateľné riziká nesmú byť kryté poistením vývozných úverov s podporou zo strany členských štátov. Po verejnej konzultácii o dostupnosti poistenia krátkodobých vývozných úverov pre vývoz do všetkých krajín s aktuálne obchodovateľným rizikom Komisia dospela k záveru, že kapacita súkromného poistenia krátkodobých vývozných úverov je v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 vo všeobecnosti nedostatočná a krytie obchodovateľných rizík je dočasne nedostupné.*

⁴⁰ Pozri bod 6 tohto dočasného rámca.

33. *Komisia v tejto súvislosti považuje všetky obchodné a politické riziká spojené s vývozom do krajín uvedených v prílohe k oznámeniu Komisie o poistení krátkodobých vývozných úverov za dočasne neobchodovateľné do 31. decembra 2020⁴¹.*

3.6. Pomoc na výskum a vývoj týkajúci sa COVID-19

34. *V záujme zvládnutia súčasnej krízovej situácie v oblasti zdravia je nevyhnutné podporovať výskum a vývoj týkajúci sa nákazy COVID-19 aj nad rámec možností uvedených v článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.*
35. *Komisia bude považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom pomoc na projekty v oblasti výskumu a vývoja, ktoré realizujú výskum týkajúci sa COVID-19 a iných vírusových ochorení⁴², a to vrátane projektov, ktoré získali známku excelentnosti osobitne zameranú na COVID-19 v rámci nástroja pre MSP, ktorý je súčasťou programu Horizont 2020, za predpokladu, že sú splnené všetky tieto podmienky:*
- a) *pomoc sa poskytuje vo forme priamych grantov, vratných preddavkov alebo daňového zvýhodnenia do 31. decembra 2020;*
 - b) *v prípade projektov v oblasti výskumu a vývoja, ktoré sa začali počnúc 1. februárom 2020, alebo projektov, ktorým bola udelená známka excelentnosti osobitne zameraná na COVID-19, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom; v prípade projektov, ktoré sa začali pred 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom, ak je potrebná na urýchlenie projektu alebo rozšírenie jeho rozsahu. V takýchto prípadoch sú na pomoc oprávnené iba dodatočné náklady súvisiace s úsilím o urýchlenie alebo rozšírenie rozsahu;*
 - c) *za oprávnené náklady sa smú označovať všetky náklady potrebné na projekt výskumu a vývoja počas jeho trvania, a to aj vrátane osobných nákladov, nákladov na digitálne a počítačové zariadenia, na diagnostické nástroje, na nástroje na zber a spracovanie údajov, na výskumno-vývojové služby, na predklinické a klinické skúšanie (fázy skúšania I – IV), na získanie, schválenie a ochranu patentov a iných nehmotných aktív či na získanie posúdení zhody a/alebo povolení potrebných na uvedenie nových a kvalitnejších vakcín a liekov, zdravotníckych pomôcok, nemocničného a zdravotníckeho vybavenia, dezinfekčných prostriedkov a osobných ochranných prostriedkov na trh; fázy skúšania IV sú oprávnené, ak umožňujú ďalší vedecký alebo technologický pokrok;*

⁴¹ Oznámenie Komisie, ktorým sa mení príloha k oznámeniu Komisie členskými štátmi o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov, C(2020) 2044 final z 27. marca 2020, Ú. v. EÚ C 101I, 28.3.2020, s. 1.

⁴² Výskum týkajúci sa COVID-19 a iných vírusových ochorení zahŕňa výskum vakcín, liekov a liečebných postupov, zdravotníckych pomôcok, nemocničného a zdravotníckeho vybavenia, dezinfekčných prostriedkov, ochranných odevov a ochranných prostriedkov, ako aj relevantných inovácií procesov na efektívnu výrobu potrebných produktov.

- d) *intenzita pomoci pre každého príjemcu smie pokryť 100 % oprávnených nákladov na základný výskum a nesmie prekročiť 80 % oprávnených nákladov na priemyselný výskum a experimentálny vývoj⁴³;*
- e) *intenzita pomoci na priemyselný výskum a experimentálny vývoj sa smie zvýšiť o 15 percentuálnych bodov, ak výskumný projekt podporuje viac ako jeden členský štát alebo ak sa vykonáva v rámci cezhraničnej spolupráce s výskumnými organizáciami alebo inými podnikmi;*
- f) *pomoc v rámci tohto opatrenia sa smie kombinovať s podporou z iných zdrojov určenou na tie isté oprávnené náklady, ak kumulovaná pomoc neprekračuje stropy stanovené v písmenách d) a e);*
- g) *príjemca pomoci sa musí zaviazat', že tretím stranám v EHP udelí za nediskriminačných trhových podmienok nevýhradné licencie;*
- h) *pomoc nemožno poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách⁴⁴) k 31. decembru 2019;*
- ha) *odchylnne od uvedeného sa pomoc smie poskytnúť mikropodnikom alebo malým podnikom (v zmysle prílohy I k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách), ktoré už boli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, a to pod podmienkou, že nie sú predmetom kolektívneho konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva a že nedostali pomoc na záchranu⁴⁵ ani pomoc na reštrukturalizáciu⁴⁶.*

3.7. Investičná pomoc na infraštruktúru na testovanie a rozširovanie výroby

- 36. *Infraštruktúru na testovanie a rozširovanie výroby, ktorá prispieva k vývoju produktov relevantných pre COVID-19, je nevyhnutné podporovať aj nad rámec existujúcich možností podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.*
- 37. *Komisia bude preto považovať investičnú pomoc na budovanie alebo modernizáciu infraštruktúry na testovanie a rozširovanie výroby, ktorá je potrebná na vývoj, testovanie a rozširovanie výroby produktov relevantných pre COVID-19 až do ich prvého komerčného použitia pred ich hromadnou výrobou, ako sa uvádza v oddiele 3.8, za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak budú splnené tieto podmienky:*
 - a) *pomoc sa udeľuje na budovanie alebo modernizáciu infraštruktúry na testovanie a rozširovanie výroby, ktorá je potrebná na vývoj, testovanie a rozširovanie výroby*

⁴³ Podľa vymedzenia v článku 2 bodoch 84, 85 a 86 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁴⁴ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁴⁵ Prípadne ak takúto pomoc na záchranu dostali, v čase poskytnutia pomoci na základe tohto oznámenia už vrátili príslušný úver alebo vypovedali príslušnú záruku.

⁴⁶ Prípadne ak takúto pomoc na reštrukturalizáciu dostali, v čase poskytnutia pomoci podľa tohto oznámenia už nepodliehajú reštrukturalizačnému plánu.

až do prvého komerčného použitia pred hromadnou výrobou v prípade liekov (vrátane vakcín) a liečebných postupov, ich medziproduktov, účinných farmaceutických zložiek a surovín relevantných pre COVID-19; zdravotnícke pomôcky, nemocničné a zdravotnícke vybavenie (vrátane pľúcnych ventilátorov a ochranných odevov a vybavenia, ako aj diagnostických nástrojov) a potrebné suroviny; dezinfekčné prostriedky, ich medziprodukty a chemické suroviny potrebné na ich výrobu; ako aj nástroje na zber/spracovanie údajov;

- b) pomoc sa poskytuje v podobe priamych grantov, daňového zvýhodnenia alebo vratných preddavkov do 31. decembra 2020;*
- c) v prípade projektov, ktoré sa začali počnúc 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom; v prípade projektov, ktoré sa začali pred 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom, ak je potrebná na urýchlenie projektu alebo rozšírenie jeho rozsahu. V takýchto prípadoch sú na pomoc oprávnené iba dodatočné náklady súvisiace s úsilím o urýchlenie alebo rozšírenie rozsahu;*
- d) investičný projekt sa ukončí do šiestich mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci. Investičný projekt je považovaný za dokončený, keď ho za dokončený uznajú vnútroštátne orgány. Ak sa šesťmesačná lehota nedodrží, za každý mesiac omeškania sa musí vrátiť 25 % výšky pomoci poskytnutej v podobe priamych grantov alebo daňových zvýhodnení, pokiaľ nie je omeškanie spôsobené faktormi mimo kontroly príjemcu pomoci. Ak sa lehota dodrží, pomoc v podobe vratných preddavkov sa transformuje na granty; v opačnom prípade sa vratný preddavok vráti, a to v rovnomerných ročných splátkach splácaných počas piatich rokov po dátume udelenia pomoci;*
- e) oprávnenými nákladmi sú investičné náklady potrebné na zriadenie infraštruktúry na testovanie a rozširovanie výroby nevyhnutnej na vývoj produktov uvedených v bode a) vyššie. Intenzita pomoci nepresahuje 75 % oprávnených nákladov;*
- f) maximálna prípustná intenzita pomoci v podobe priameho grantu alebo daňového zvýhodnenia sa smie zvýšiť o ďalších 15 percentuálnych bodov, buď ak sa investícia uzavrie do dvoch mesiacov po dátume udelenia pomoci alebo dátume uplatnenia daňového zvýhodnenia, alebo ak podpora pochádza z viac než jedného členského štátu. Ak sa pomoc poskytuje v podobe vratného preddavku a investícia sa dokončí do dvoch mesiacov, prípadne ak podpora pochádza od viac než jedného členského štátu, smie sa udeliť ďalších 15 percentuálnych bodov;*
- g) pomoc v rámci tohto opatrenia nemožno kombinovať s inou investičnou pomocou na tie isté oprávnené náklady;*
- h) záruku na krytie strát možno udeliť popri priamom grante, daňovom zvýhodnení alebo vratnom preddavku, alebo aj ako samostatné opatrenie pomoci. Záruka na krytie strát sa vystaví do jedného mesiaca od okamihu, keď o ňu podnik požiada; výška straty, ktorá sa má kompenzovať, sa určí päť rokov po dokončení investície. Výška kompenzácie sa vypočíta ako rozdiel medzi súčtom investičných nákladov,*

primeraného zisku vo výške 10 % investičných nákladov p. a. počas piatich rokov a prevádzkových nákladov na jednej strane, a súčtom získaného priameho grantu, výnosov počas daných piatich rokov a konečnej hodnoty projektu;

- i) cena účtovaná za služby poskytnuté infraštruktúrou na testovanie a rozširovanie výroby musí zodpovedať trhovej cene;*
- j) infraštruktúra na testovanie a rozširovanie výroby musí byť otvorená pre viacerých používateľov a prístup sa musí poskytovať transparentne a nediskriminačne. Podnikom, ktoré financovali aspoň 10 % investičných nákladov, možno udeliť preferenčný prístup za priaznivejších podmienok;*
- k) pomoc nemožno poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách⁴⁷) k 31. decembru 2019;*
- ka) odchylné od uvedeného sa pomoc smie poskytnúť mikropodnikom alebo malým podnikom (v zmysle prílohy I k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách), ktoré už boli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, a to pod podmienkou, že nie sú predmetom kolektívneho konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva a že nedostali pomoc na záchranu⁴⁸ ani pomoc na reštrukturalizáciu⁴⁹.*

3.8. Investičná pomoc na výrobu produktov relevantných pre COVID-19

- 38. Je nevyhnutné podporovať výrobu produktov relevantných pre COVID-19 aj nad rámec existujúcich možností podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Tie zahŕňajú: relevantné lieky (vrátane vakcín) a liečby, ich medziprodukty, účinné farmaceutické zložky a suroviny; zdravotnícke pomôcky, nemocničné a zdravotnícke vybavenie (vrátane pľúcnych ventilátorov, ochranných odevov a vybavenia, ako aj diagnostických nástrojov) a potrebné suroviny; dezinfekčné prostriedky, ich medziprodukty a chemické suroviny potrebné na ich výrobu; nástroje na zber/spracovanie údajov.*
- 39. Komisia bude investičnú pomoc na výrobu produktov relevantných pre COVID-19 považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak budú splnené tieto podmienky:*
 - a) investičná pomoc sa udeľuje na výrobu produktov relevantných pre COVID-19, čo zahŕňa relevantné lieky (vrátane vakcín) a liečby, ich medziprodukty, účinné farmaceutické zložky a suroviny; zdravotnícke pomôcky, nemocničné a zdravotnícke vybavenie (vrátane pľúcnych ventilátorov, ochranných odevov a vybavenia, ako aj diagnostických nástrojov) a potrebné suroviny; dezinfekčné prostriedky, ich medziprodukty a chemické suroviny potrebné na ich výrobu; nástrojov na zber/spracovanie údajov;*

⁴⁷ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁴⁸ Prípadne ak takúto pomoc na záchranu dostali, v čase poskytnutia pomoci na základe tohto oznámenia už vrátili príslušný úver alebo vypovedali príslušnú záruku.

⁴⁹ Prípadne ak takúto pomoc na reštrukturalizáciu dostali, v čase poskytnutia pomoci podľa tohto oznámenia už nepodliehajú reštrukturalizačnému plánu.

- b) *pomoc sa poskytuje v podobe priamych grantov, daňového zvýhodnenia alebo vratných preddavkov do 31. decembra 2020;*
- c) *v prípade projektov, ktoré sa začali počnúc 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom; v prípade projektov, ktoré sa začali pred 1. februárom 2020, sa pomoc považuje za pomoc so stimulačným účinkom, ak je potrebná na urýchlenie projektu alebo rozšírenie jeho rozsahu. V takýchto prípadoch sú na pomoc oprávnené iba dodatočné náklady súvisiace s úsilím o urýchlenie alebo rozšírenie rozsahu;*
- d) *investičný projekt sa ukončí do šiestich mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci. Investičný projekt je považovaný za dokončený, keď ho za dokončený uznajú vnútroštátne orgány. Ak sa šesťmesačná lehota nedodrží, za každý mesiac omeškania sa vráti 25 % výšky pomoci poskytnutej v podobe priamych grantov alebo daňových zvýhodnení, pokiaľ nie je omeškanie spôsobené faktormi mimo kontroly príjemcu pomoci. Ak sa lehota dodrží, pomoc v podobe vratných preddavkov sa transformuje na granty; v opačnom prípade sa vratný preddavok vráti, a to v rovnomerných ročných splátkach splácaných počas piatich rokov po dátume udelenia pomoci;*
- e) *oprávnené náklady sa týkajú všetkých investičných nákladov potrebných na výrobu produktov uvedených v bode a) a nákladov na skúšobnú prevádzku nových výrobných zariadení. Intenzita pomoci nepresahuje 80 % oprávnených nákladov;*
- f) *maximálna prípustná intenzita pomoci v podobe priameho grantu alebo daňového zvýhodnenia sa smie zvýšiť o ďalších 15 percentuálnych bodov, buď ak sa investícia uzavrie do dvoch mesiacov po dátume udelenia pomoci alebo dátume uplatnenia daňového zvýhodnenia, alebo ak podpora pochádza z viac než jedného členského štátu. Ak sa pomoc poskytuje v podobe vratného preddavku a investícia sa dokončí do dvoch mesiacov, prípadne ak podpora pochádza od viac než jedného členského štátu, smie sa udeliť ďalších 15 percentuálnych bodov;*
- g) *pomoc v rámci tohto opatrenia nemožno kombinovať s inou investičnou pomocou na tie isté oprávnené náklady;*
- h) *záruku na krytie strát možno udeliť popri priamom grante, daňovom zvýhodnení alebo vratnom preddavku, alebo aj ako samostatné opatrenie pomoci. Záruka na krytie strát sa vystaví do jedného mesiaca od okamihu, keď o ňu podnik požiada; výška straty, ktorá sa má kompenzovať, sa určí päť rokov po dokončení investície. Výška kompenzácie sa vypočíta ako rozdiel medzi súčtom investičných nákladov, primeraného zisku vo výške 10 % investičných nákladov p. a. počas piatich rokov a prevádzkových nákladov na jednej strane, a súčtom získaného priameho grantu, výnosov počas daných piatich rokov a konečnej hodnoty projektu;*

- i) pomoc nemožno poskytnúť podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách⁵⁰) k 31. decembru 2019;
- ia) odchylné od uvedeného sa pomoc smie poskytnúť mikropodnikom alebo malým podnikom (v zmysle prílohy I k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách), ktoré už boli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, a to pod podmienkou, že nie sú predmetom kolektívneho konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva a že nedostali pomoc na záchranu⁵¹ ani pomoc na reštrukturalizáciu⁵².

3.9. Pomoc v podobe odkladov platby daní a/alebo príspevkov zamestnávateľa na sociálne zabezpečenie

- 40. Cenným nástrojom na zmiernenie likviditných problémov podnikov (vrátane samostatne zárobkovo činných osôb) a zachovanie zamestnanosti môžu byť odklady platby daní a/alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie. Ak takéto odklady majú všeobecnú platnosť a nezvýhodňujú určité podniky ani výrobu určitých druhov tovaru, nepatria do pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Ak sa obmedzujú napríklad iba na určité sektory, regióny alebo typy podnikov, ide o pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ⁵³.
- 41. Komisia bude považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ tie schémy pomoci, ktoré zahŕňajú dočasné odklady platby daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie pre podniky (vrátane samostatne zárobkovo činných osôb), ktoré sú osobitne postihnuté nákazou COVID-19, napríklad v konkrétnych sektoroch, regiónoch alebo pre podniky určitej veľkosti. Platí to aj pre opatrenia prijaté v súvislosti s fiškálnymi záväzkami a záväzkami sociálneho zabezpečenia určené na zmiernenie likviditných problémov príjemcov, okrem iného vrátane odkladu splátok dlhu, uľahčenia prístupu k daňovým splátkovým kalendárom a udelenia bezúročných období, pozastavenia vymáhania daňového dlhu a urýchleného vrátenia daňových preplatkov. Pomoc sa poskytne do 31. decembra 2020 a konečný dátum pre odklad nesmie byť neskorší než 31. decembra 2022.

3.10. Pomoc v podobe mzdových dotácií pre zamestnancov s cieľom zabrániť prepúšťaniu počas nákazy COVID-19

- 42. V záujme ochrany zamestnanosti môžu členské štáty zvážiť príspevok na mzdové náklady podnikov, ktoré by inak v dôsledku nákazy COVID-19 prepúšťali pracovníkov, alebo na príjem zodpovedajúci mzde u samostatne zárobkovo činných osôb, ktoré v dôsledku vnútroštátnych opatrení v reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19 museli pozastaviť alebo obmedziť svoju podnikateľskú činnosť. Ak sa takéto schémy podpory uplatnia v celej ekonomike, nevzťahuje sa na ne kontrola štátnej pomoci zo strany Únie, keďže nie

⁵⁰ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁵¹ Prípadne ak takúto pomoc na záchranu dostali, v čase poskytnutia pomoci na základe tohto oznámenia už vrátili príslušný úver alebo vypovedali príslušnú záruku.

⁵² Prípadne ak takúto pomoc na reštrukturalizáciu dostali, v čase poskytnutia pomoci podľa tohto oznámenia už nepodliehajú reštrukturalizačnému plánu.

⁵³ Pozri aj bod 118 oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C/2016/2946), Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1 – 50.

sú selektívne. Ak sú však obmedzené na určité sektory, regióny alebo typy podnikov, považujú sa za schémy poskytujúce podnikom selektívnu výhodu.

43. V prípade, že takéto opatrenia predstavujú pomoc, Komisia ich bude považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, ak budú splnené tieto podmienky:
- a) cieľom pomoci je predchádzať prepúšťaniu počas trvania nákazy COVID-19 (a udržať podnikateľskú činnosť samostatne zárobkovo činných osôb);
 - b) pomoc sa poskytuje formou schém pre podniky v konkrétnych sektoroch, regiónoch alebo pre podniky určitej veľkosti, ktoré sú mimoriadne zasiahnuté nákazou COVID-19;
 - c) mzdová dotácia sa poskytuje najviac počas dvanástich mesiacov po podaní žiadosti o poskytnutie pomoci na zamestnancov, ktorí by inak boli prepustení z dôvodu pozastavenia alebo obmedzenia obchodnej činnosti v dôsledku nákazy COVID-19 (alebo v prípade samostatne zárobkovo činných osôb na tie osoby, ktorých podnikateľskú činnosť negatívne zasiahla nákaza COVID-19), a pod podmienkou, že zamestnanci, na ktorých sa pomoc vzťahuje, zostanú zamestnaní počas celého obdobia, na ktoré sa udeľuje pomoc (alebo pod podmienkou, že príslušná podnikateľská činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby pretrvá počas celého obdobia, na ktoré sa udeľuje pomoc);
 - d) mesačná mzdová dotácia nesmie presiahnuť 80 % hrubej mesačnej mzdy príslušných zamestnancov vrátane príspevkov zamestnávateľa na sociálne zabezpečenie (alebo 80 % priemerného mesačného príjmu zodpovedajúceho mzde u samostatne zárobkovo činnnej osoby). Členské štáty – najmä v záujme kategórií nízkych miezd – môžu takisto notifikovať alternatívne metódy výpočtu intenzity pomoci, ako napríklad používanie priemernej národnej mzdy alebo minimálnej mzdy, a to za predpokladu, že sa zachová primeranosť pomoci;
 - e) mzdová dotácia sa smie kombinovať s inými všeobecne dostupnými alebo selektívnymi opatreniami na podporu zamestnanosti, pokiaľ celková podpora nevedie k nadmernej kompenzácii mzdových nákladov príslušných zamestnancov. Mzdové dotácie sa smú ďalej kombinovať s odkladom daní a platieb príspevkov na sociálne zabezpečenie.
- 43a. Pokiaľ takéto schéma zahŕňa aj zamestnancov úverových alebo finančných inštitúcií, akákoľvek pomoc týmto inštitúciám má prevažne sociálny charakter, a teda nemá za cieľ zachovať alebo obnoviť ich životaschopnosť, likviditu ani platobnú schopnosť⁵⁴. Preto sa Komisia domnieva, že takéto pomoc by sa nemala kategorizovať ako mimoriadna verejná finančná podpora podľa článku 2 ods. 1 bodu 28 smernice o

⁵⁴ Pozri analogicky odôvodnenie 73 rozhodnutia Komisie vo veci SA.49554-CY – Cyperský program pre nesplácané úvery zabezpečené kolaterálom vo forme hlavných nehnuteľností na bývanie (Estia) a odôvodnenie 71 rozhodnutia Komisie vo veci SA.53520-EL – Program ochrany hlavných nehnuteľností na bývanie.

ozdravení a riešení krízových situácií bánk a článku 3 ods. 1 bodu 29 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií a nemala by sa posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci uplatniteľných na bankový sektor⁵⁵.

3.11. Rekapitalizačné opatrenia

44. Tento dočasný rámec stanovuje kritériá podľa pravidiel EÚ týkajúcich sa štátnej pomoci, na základe ktorých smú členské štáty poskytovať verejnú podporu vo forme nástrojov vlastného imania a/alebo hybridných kapitálových nástrojov podnikom, ktoré čelia finančným ťažkostiam v dôsledku vypuknutia nákazy COVID-19⁵⁶. Jeho cieľom je zaistiť, aby narušenie hospodárstva nevedlo k zbytočnému zanikaniu podnikov, ktoré boli pred vypuknutím nákazy COVID-19 životaschopné. Rekapitalizácie preto nesmú prekročiť minimum potrebné na zaručenie životaschopnosti príjemcu a nemali by ísť nad rámec obnovenia kapitálovej štruktúry príjemcu pomoci do takej podoby, akú mala pred vypuknutím nákazy COVID-19. Veľké podniky musia podávať správy o tom, ako poskytnutá pomoc podporuje ich činnosti v súlade s cieľmi EÚ a vnútroštátnymi povinnosťami spojenými so zelenou a s digitálnou transformáciou vrátane cieľa EÚ dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralnosť.
45. Komisia zároveň zdôrazňuje, že poskytnutie vnútroštátnej verejnej podpory vo forme nástrojov vlastného imania a/alebo hybridných kapitálových nástrojov – či už ako súčasť schém alebo v individuálnych prípadoch – by sa malo zvažovať len vtedy, ak nie je možné iné vhodné riešenie. Navyše by vydávanie takýchto nástrojov malo podliehať prísnyim podmienkam, pretože výrazne narušajú hospodársku súťaž medzi podnikmi. Takéto intervencie preto musia podliehať jasným podmienkam, pokiaľ ide o účasť štátu, jeho odmenu a ukončenie jeho angažovanosti vo vlastnom imaní týchto podnikov, ako aj ustanoveniam o riadení a primeraným opatreniam na obmedzenie narušenia hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti Komisia pripomína, že ak sa vnútroštátne podporné opatrenia budú navrhovať tak, aby zodpovedali politickým cieľom EÚ týkajúcim sa zelenej a digitálnej transformácie ich hospodárstiev, umožní to udržateľnejší dlhodobý rast a podporí sa prechod smerom k dohodnutému cieľu klimatickej neutrality EÚ do roku 2050.

3.11.1. Uplatniteľnosť

46. Na rekapitalizačné schémy a jednotlivé rekapitalizačné opatrenia členských štátov vzťahujúce sa na nefinančné podniky (ďalej spoločne len „rekapitalizačné opatrenia COVID-19“) podľa tohto oznámenia, na ktoré sa nevzťahuje oddiel 3.1 tohto oznámenia, sa uplatňujú podmienky uvedené ďalej. Uplatňujú sa na rekapitalizačné opatrenia COVID-19 pre veľké podniky, ako aj MSP⁵⁷.

⁵⁵ Pozri bod 6 tohto oznámenia.

⁵⁶ Možnosť poskytovať pomoc vo forme nástrojov vlastného imania a/alebo hybridných kapitálových nástrojov, ale v oveľa nižších nominálnych sumách, je už k dispozícii za podmienok uvedených v oddiele 3.1 tohto oznámenia.

⁵⁷ Ako sa uvádza v bode 16 oznámenia, naďalej možno notifikovať aj alternatívne prístupy v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.

47. *Tieto podmienky sa uplatňujú aj na podriadené dlhové nástroje, ktoré prekračujú obidva stropy uvedené v bode 27a podbodoch i) a ii) v oddiele 3.3 tohto oznámenia.*

48. *Rekapitalizačné opatrenia COVID-19 sa smú poskytnúť najneskôr do 30. júna 2021.*

3.11.2. Podmienky oprávnenosti a štátnej účasti

49. *Rekapitalizačné opatrenie COVID-19 musí spĺňať tieto podmienky:*

a) *bez intervencie štátu by príjemca zanikol alebo by mal vážne ťažkosti s udržaním činnosti. Takéto ťažkosti možno preukázať najmä zhoršením pomeru dlhu príjemcu k vlastnému imaniu alebo podobnými ukazovateľmi;*

b) *intervencia je v spoločnom záujme. Môže sa to týkať zabránenia sociálnym ťažkostiam a zlyhaniu trhu v dôsledku výrazného poklesu zamestnanosti, zániku inovačného podniku, zániku systémovo významného podniku, rizika narušenia dôležitej služby alebo podobných situácií riadne odôvodnených dotknutým členským štátom;*

c) *príjemca nedokáže nájsť financovanie na trhoch za prijateľné podmienky a horizontálne opatrenia existujúce v príslušnom členskom štáte na pokrytie potrieb likvidity sú nedostatočné na zabezpečenie jeho životaschopnosti a*

d) *príjemcom nie je podnik, ktorý už bol v ťažkostiach k 31. decembru 2019 (v zmysle všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách⁵⁸);*

da) *odchylné od uvedeného sa pomoc smie poskytnúť mikropodnikom alebo malým podnikom (v zmysle prílohy I k všeobecnému nariadeniu o skupinových výnimkách), ktoré už boli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, a to pod podmienkou, že nie sú predmetom kolektívneho konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva a že nedostali pomoc na záchranu⁵⁹ ani pomoc na reštrukturalizáciu⁶⁰.*

50. *Členské štáty smú poskytnúť rekapitalizačné opatrenia COVID-19 v rámci schémy pomoci schválenej Komisiou len na základe písomnej žiadosti o takúto pomoc zo strany podniku, ktorý je potenciálnym príjemcom. Pokiaľ ide o pomoc, ktorú je potrebné notifikovať individuálne, členské štáty musia poskytnúť Komisii dôkaz o takejto písomnej žiadosti v notifikácii o opatrení individuálnej pomoci.*

51. *Požiadavky tohto oddielu a oddielov 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 a 3.11.7 sa vzťahujú na rekapitalizačné schémy v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19, ako aj na opatrenia individuálnej pomoci. Pri schvaľovaní jednotlivých schém Komisia bude žiadať o samostatnú notifikáciu individuálnej pomoci, ak táto presahuje prahovú hodnotu 250*

⁵⁸ Podľa ustanovení článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁵⁹ Prípadne ak takúto pomoc na záchranu dostali, v čase poskytnutia pomoci na základe tohto oznámenia už vrátili príslušný úver alebo vypovedali príslušnú záruku.

⁶⁰ Prípadne ak takúto pomoc na reštrukturalizáciu dostali, v čase poskytnutia pomoci podľa tohto oznámenia už nepodliehajú reštrukturalizačnému plánu.

miliónov EUR. V súvislosti s takýmito notifikáciami Komisia posúdi, či existujúce financovanie na trhu alebo horizontálne opatrenia na pokrytie potrieb likvidity sú nedostatočné na zabezpečenie životaschopnosti príjemcu; či vybrané rekapitalizačné nástroje a s nimi spojené podmienky sú vhodné na riešenie vážnych ťažkostí príjemcu; či je pomoc primeraná a či sú splnené podmienky stanovené v tomto oddiele a v oddieloch 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 a 3.11.7.

3.11.3. Druhy rekapitalizačných opatrení

52. Členské štáty môžu poskytnúť rekapitalizačné opatrenia COVID-19 pomocou dvoch rozdielnych súborov rekapitalizačných nástrojov:

- a) nástroje vlastného imania, najmä emisia nových spoločných alebo prioritných akcií, a/alebo
- b) nástroje so zložkou vlastného imania (ďalej len „hybridné kapitálové nástroje“)⁶¹, najmä práva na podiel na zisku, vklady tichého spoločníka a konvertibilné zabezpečené alebo nezabezpečené dlhopisy.

53. Štátna intervencia môže mať formu akéhokoľvek variantu spomínaných nástrojov alebo kombinácie vlastného imania a hybridných kapitálových nástrojov. Členské štáty môžu upisovať vyššie uvedené nástroje aj v kontexte trhovej ponuky, a to pod podmienkou, že akákoľvek výsledná štátna intervencia zameraná na príjemcu spĺňa podmienky stanovené v tomto oddiele 3.11 oznámenia. Členský štát musí zabezpečiť, aby boli vybrané rekapitalizačné nástroje a s nimi spojené podmienky vhodné na riešenie potrieb rekapitalizácie príjemcu a zároveň čo najmenej narušali hospodársku súťaž.

3.11.4. Objem rekapitalizácie

54. V záujme primeranosti pomoci objem rekapitalizácie poskytnutej v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 nesmie prekročiť minimum potrebné na zaručenie životaschopnosti príjemcu a nemal by ísť nad rámec obnovenia kapitálovej štruktúry príjemcu pomoci do takej podoby, akú mala pred vypuknutím nákazy COVID-19, teda k 31. decembru 2019. Pri posudzovaní primeranosti pomoci sa zohľadní štátna pomoc prijatá alebo plánovaná v kontexte vypuknutia nákazy COVID-19.

3.11.5. Odmena štátu a ukončenie jeho angažovanosti

Všeobecné zásady

55. Štát musí za investíciu dostať primeranú odmenu. Čím je odmena bližšie trhovej realite, tým nižšie narušenie hospodárskej súťaže môže štátna intervencia potenciálne spôsobiť.

⁶¹ Hybridné kapitálové nástroje sú nástroje, ktoré majú tak charakter dlhu, ako aj vlastného imania. Napríklad odmena v prípade konvertibilných dlhopisov sa úročí ako v prípade dlhopisov, až kým sa nekonvertujú na vlastné imanie. Posúdenie celkovej odmeny v prípade hybridných kapitálových nástrojov teda závisí na jednej strane od odmeny počas obdobia, kým ide o nástroje podobné dlhu, a na druhej strane od podmienok konverzie na nástroje podobné vlastnému imaniu.

56. *Rekapitalizácia poskytnutá v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 by sa mala splatiť, keď sa hospodárstvo stabilizuje. Komisia považuje za vhodné poskytnúť príjemcovi dostatok času na splatenie rekapitalizácie. Členský štát musí zaviesť mechanizmus, ktorý bude príjemcov stimulovať k takémuto splácaniu.*
57. *Odmena za rekapitalizačné opatrenie COVID-19 by sa mala zvyšovať, aby konvergovala s trhovými cenami s cieľom stimulovať príjemcu a ostatných akcionárov k splateniu štátneho rekapitalizačného opatrenia a minimalizovať riziko narušenia hospodárskej súťaže.*
58. *Rekapitalizačné opatrenia COVID-19 teda musia obsahovať primerané stimuly pre podniky na splatenie rekapitalizácie a hľadanie alternatívneho kapitálu v rámci možností na trhu, ktoré budú spočívať v tom, že za rekapitalizáciu sa bude vyžadovať dostatočne vysoká odmena.*
59. *Ako alternatívu k ďalej uvedeným metodikám stanovovania odmien môžu členské štáty notifikovať schémy alebo individuálne opatrenia, v prípade ktorých je metodika stanovovania odmien prispôbená prvkom a nadriadenosti kapitálového nástroja, ak celkovo vedú k podobnému výsledku, pokiaľ ide o stimulačné účinky na ukončenie angažovanosti štátu, a podobnému celkovému vplyvu na odmenu štátu.*

Odmena za nástroje vlastného imania

60. *Cena štátnej kapitálovej injekcie alebo rovnocennej intervencie nesmie prekročiť priemernú cenu akcií príjemcu za 15 dní predchádzajúcich podaniu žiadosti o kapitálovú injekciu. Ak príjemca nie je kótovanou spoločnosťou, odhad jeho trhovej hodnoty by sa mal stanoviť na základe posudku nezávislého znalca alebo inými primeranými prostriedkami.*
61. *Akékoľvek rekapitalizačné opatrenie musí zahŕňať mechanizmus stupňovania odmeny pre štát s cieľom stimulovať príjemcu, aby odkúpil štátne kapitálové injekcie. Toto zvyšovanie odmeny môže mať podobu ďalších akcií⁶² poskytnutých štátu alebo iných mechanizmov a malo by zodpovedať minimálne 10-percentnému zvýšeniu odmeny štátu (za účasť vyplývajúcu zo štátnej kapitálovej injekcie v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19, ktorá nebola splatená) za každú fázu stupňovania:*
 - a) *mechanizmus stupňovania sa aktivuje štyri roky po kapitálovej injekcii v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19, ak štát nepredal aspoň 40 % svojej majetkovej účasti vyplývajúcej z kapitálovej injekcie v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19;*
 - b) *mechanizmus stupňovania sa opäť aktivuje šesť rokov po kapitálovej injekcii v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19, ak štát nepredal svoju majetkovú účasť*

⁶² Ďalšie akcie sa môžu poskytnúť napríklad tak, že k dátumu rekapitalizácie sa emitujú konvertibilné dlhopisy, ktoré sa konvertujú na vlastné imanie k dátumu aktivácie mechanizmu stupňovania.

vyplývajúcu zo štátnej kapitálovej injekcie v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 v plnej výške⁶³.

Ak príjemca nie je kótovanou spoločnosťou, členské štáty sa môžu rozhodnúť vykonať každý z týchto dvoch krokov o jeden rok neskôr, t. j. päť, resp. sedem rokov po poskytnutí kapitálovej injekcie v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19.

62. *Komisia môže akceptovať alternatívne mechanizmy za predpokladu, že celkovo povedú k podobnému výsledku, pokiaľ ide o stimulačné účinky na ukončenie angažovanosti štátu, a k podobnému celkovému vplyvu na odmenu pre štát.*
63. *Príjemca by mal mať kedykoľvek možnosť odkúpiť podiel vlastného imania, ktorý nadobudol štát. S cieľom zabezpečiť, aby štát za svoju investíciu dostal primeranú odmenu, by cena za odkúpenie mala byť tá, ktorá bude vyššia spomedzi týchto dvoch súm: i) nominálna investícia štátu zvýšená o ročnú odmenu v podobe úrokov o 200 bázičných bodov vyššia, než sa uvádza nižšie v tabuľke⁶⁴, alebo ii) trhová cena v čase odkúpenia.*
64. *Štát môže alternatívne kedykoľvek predat' svoju účasť kupujúcim iným, než je príjemca, za trhové ceny. Taký predaj si v zásade vyžaduje otvorenú a nediskriminačnú konzultáciu s potenciálnymi kupujúcimi alebo predaj na burze. Štát môže poskytnúť existujúcim akcionárom, t. j. akcionárom pred poskytnutím rekapitalizácie v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19, prioritné nákupné práva za cenu vyplývajúcu z verejnej konzultácie. Ak štát predá svoju účasť za cenu, ktorá je nižšia než minimálna cena stanovená v bode 63, pravidlá riadenia stanovené v oddiele 3.11.6 sa naďalej uplatňujú aspoň štyri roky od poskytnutia kapitálovej injekcie v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19.*

Odmena za hybridné kapitálové nástroje

65. *Celková odmena za hybridné kapitálové nástroje musí primerane zohľadňovať tieto prvky:*
 - a) *charakteristika zvoleného nástroja vrátane jeho úrovne podriadenosti, rizika a všetkých spôsobov platby;*
 - b) *zakomponované stimuly na ukončenie angažovanosti (ako sú doložky o stupňovaní a splatení) a*
 - c) *primeraná referenčná úroková miera.*
66. *Minimálna odmena za hybridné kapitálové nástroje, až kým sa nekonvertujú na nástroje podobné vlastnému imaniu, sa musí rovnať aspoň základnej sadzbe (1-ročnej sadzbe*

⁶³ *Napríklad ak má stupňovanie odmeny podobu poskytnutia ďalších akcií štátu. Ak je účasť štátu v podniku príjemcu v dôsledku jeho kapitálovej injekcie 40 % a ak štát nepredá svoju účasť pred požadovaným dátumom, účasť štátu by sa mala zvýšiť aspoň o $0,1 \times 40 \% = 4 \%$, aby tak štyri roky po kapitálovej injekcii v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 dosiahla 44 % a šesť rokov po kapitálovej injekcii v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 dosiahla 48 %, čo by malo viesť k zodpovedajúcemu zníženiu podielu ostatných akcionárov.*

⁶⁴ *Zvýšenie o 200 bázičných bodov sa neuplatňuje v 8. roku a neskôr.*

IBOR alebo rovnocennej sadzbe, ktorú uverejnila Komisia⁶⁵) plus prirážka, ako sa uvádza ďalej.

Odmena za hybridné kapitálové nástroje: 1-ročná sadzba IBOR +

Druh príjemcu	1. rok	2. a 3. rok	4. a 5. rok	6. a 7. rok	8. rok a neskôr
<i>Malé a stredné podniky</i>	225 bázických bodov	325 bázických bodov	450 bázických bodov	600 bázických bodov	800 bázických bodov
<i>Veľké podniky</i>	250 bázických bodov	350 bázických bodov	500 bázických bodov	700 bázických bodov	950 bázických bodov

67. Konverzia hybridných kapitálových nástrojov na vlastné imanie sa uskutoční na úrovni 5 % alebo viac pod úrovňou teoretickej ceny bez upisovacieho práva (Theoretical Ex-Rights Price – TERP) v čase konverzie.
68. Po konverzii na vlastné imanie sa musí aktivovať mechanizmus stupňovania odmeny pre štát s cieľom stimulovať príjemcov, aby odkúpili štátne kapitálové injekcie. Ak je vlastné imanie vyplývajúce z intervencie štátu v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 dva roky po konverzii na vlastné imanie stále vo vlastníctve štátu, dostane štát dodatočný podiel vlastníctva príjemcu nad rámec jeho zostávajúcej účasti vyplývajúcej z konverzie hybridných kapitálových nástrojov poskytnutých v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 zo strany štátu. Tento dodatočný podiel vlastníctva musí byť minimálne 10 % zostatkovej účasti vyplývajúcej z konverzie hybridných kapitálových nástrojov v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 zo strany štátu. Komisia môže akceptovať alternatívne mechanizmy stupňovania za predpokladu, že majú rovnaký stimulačný účinok a podobný celkový vplyv na odmenu pre štát.
69. Členské štáty si môžu zvoliť vzorec na stanovenie odmeny, ktorý zahŕňa ďalšie doložky o stupňovaní alebo splatení. Takéto prvky by mali byť navrhnuté tak, aby stimulovali čo najskoršie ukončenie štátnej rekapitalizačnej podpory príjemcu. Komisia môže akceptovať aj alternatívne metodiky stanovenia odmeny, ak budú takto vypočítané odmeny vyššie alebo podobné ako pri použití uvedenej metodiky.
70. Keďže povaha jednotlivých hybridných nástrojov sa výrazne líši, Komisia neposkytuje usmernenia pre všetky typy nástrojov. Hybridné nástroje sa v každom prípade musia riadiť uvedenými zásadami, pričom odmena musí odrážať riziko konkrétnych nástrojov.

⁶⁵ Základné sadzby vypočítané v súlade s oznámením Komisie o revízii spôsobu stanovenia referenčných a diskontných sadzieb (Ú. v. EÚ C 14, 19.1.2008, s. 6) uverejnené na internetovej stránke GR pre hospodársku súťaž: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

3.11.6. Riadenie a predchádzanie nenáležitým narušeniam hospodárskej súťaže

71. *Aby sa zabránilo nenáležitým narušeniam hospodárskej súťaže, prijemcovia sa nesmú dopúšťať agresívnej obchodnej expanzie financovanej štátnou pomocou ani nadmerne riskovať. Vo všeobecnosti platí, že čím menší je podiel vlastného imania členského štátu a čím vyššia je odmena, tým menšia je potreba záruk.*
72. *Ak prijemca rekapitalizačného opatrenia COVID-19 vo výške nad 250 miliónov EUR je podnik s významnou trhovou silou aspoň na jednom z relevantných trhov, na ktorom pôsobí, členské štáty musia navrhnuť dodatočné opatrenia na zachovanie účinnej hospodárskej súťaže na daných trhoch. Pri navrhovaní takýchto opatrení môžu členské štáty ponúknuť najmä štrukturálne alebo behaviorálne záväzky uvedené v oznámení Komisie o nápravných opatreniach akceptovateľných podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 a nariadenia Komisie (ES) č. 802/2004.*
73. *Príjemcovia rekapitalizačných opatrení COVID-19 majú zakázané propagovať túto skutočnosť na komerčné účely.*
74. *Pokiaľ aspoň 75 % rekapitalizačných opatrení COVID-19 nebolo splatených, príjemcom iným ako MSP sa musí zabrániť v nadobudnutí viac ako 10-percentného podielu na majetku konkurentov alebo iných hospodárskych subjektov v rámci tej istej skupiny činností vrátane jej odberateľských alebo dodávateľských častí.*
75. *Za výnimočných okolností a bez toho, aby bola dotknutá kontrola fúzií, smú títo prijemcovia nadobudnúť viac než 10-percentný podiel na majetku odberateľských alebo dodávateľských hospodárskych subjektov vo svojej oblasti činnosti, ale iba ak je nadobudnutie potrebné na zachovanie životaschopnosti príjemcu. Ak je nadobudnutie potrebné na zachovanie životaschopnosti príjemcu, Komisia ho môže povoliť. Nadobudnutie sa nesmie vykonať skôr, než Komisia vo veci rozhodne.*
76. *Štátna pomoc sa nesmie použiť na krížové dotovanie hospodárskych činností integrovaných podnikov, ktoré boli v hospodárskych ťažkostiach už k 31. decembru 2019. V integrovaných podnikoch sa musí zaviesť jasné oddelenie účtov s cieľom zabezpečiť, aby rekapitalizačné opatrenie nepodporovalo tieto činnosti.*
77. *Pokiaľ rekapitalizačné opatrenia COVID-19 nie sú úplne splatené, prijemcovia nesmú vyplácať dividendy, nepovinné kupónové platby ani odkupovať iné akcie, než sú akcie vo vzťahu k štátu.*
78. *Pokiaľ aspoň 75 % rekapitalizačných opatrení COVID-19 nebolo splatených, odmena každého člena manažmentu príjemcu nesmie prekročiť pevnú zložku jeho odmeny k 31. decembru 2019. V prípade osôb, ktoré sa stanú členmi manažmentu v čase rekapitalizácie alebo po nej, je uplatniteľným limitom pevná zložka odmeny členov vedenia s rovnakou úrovňou zodpovednosti k 31. decembru 2019. Za žiadnych okolností sa nesmú vyplácať bonusy ani iné variabilné alebo porovnateľné zložky odmeny.*
- 78a. *Ak je štát existujúcim akcionárom, t. j. ak bol akcionárom pred poskytnutím kapitálovej injekcie v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19, a:*

- a) štát vloží nový kapitál za rovnakých podmienok ako súkromní investori a v pomernom (alebo nižšom) objeme vzhľadom na jeho existujúci podiel a
- b) súkromná účasť je významná (v zásade najmenej 30 % novovloženého kapitálu) a
- c) nová kapitálová injekcia štátu predstavuje štátnu pomoc z dôvodu jej osobitných okolností, napríklad z dôvodu iného opatrenia v prospech podniku,

nie je potrebné stanoviť osobitné podmienky, pokiaľ ide o ukončenie angažovanosti štátu, pričom sa uplatňujú tieto pravidlá:

- i) na takúto kapitálovú injekciu v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 sa neuplatňujú body 61 a 62;
- ii) odchylné od bodov 74, 75 a 78 sa zákaz nadobudnutia a obmedzenie odmeňovania manažmentu obmedzujú na tri roky;
- iii) odchylné od bodu 77 sa zákaz vyplácania dividend neuplatňuje na držiteľov nových akcií. V prípade existujúcich akcií sa zákaz vyplácania dividend neuplatňuje za predpokladu, že podiel držiteľov týchto existujúcich akcií je v podniku celkovo nižší než 10 %. Ak podiel držiteľov existujúcich akcií nie je v podniku celkovo nižší než 10 %, zákaz vyplácania dividend sa uplatňuje na existujúcich akcionárov tri roky. V každom prípade sa odmena za poskytnutie hybridných kapitálových a podriadených dlhových nástrojov v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 v držbe štátu musí vyplatiť pred vyplatením akýchkoľvek dividend akcionárom v danom roku;
- iv) požiadavky oddielu 3.11.7 sa neuplatňujú, a to s výnimkou oznamovacích povinností podľa bodu 83, ktoré sa uplatňujú tri roky, a
- v) všetky ostatné podmienky stanovené v oddiele 3.11 sa uplatňujú *mutatis mutandis*.

78b. Ak štát vloží kapitál do podniku, v ktorom nie je existujúcim akcionárom (t. j. ak nebol akcionárom pred poskytnutím kapitálovej injekcie v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19), a

- a) vloží nový kapitál za rovnakých podmienok ako súkromní investori a
- b) súkromná účasť je významná (v zásade najmenej 30 % novovloženého kapitálu) a
- c) kapitálová injekcia štátu predstavuje štátnu pomoc z dôvodu jej osobitných okolností, napríklad z dôvodu iného opatrenia v prospech podniku,

uplatňujú sa tieto pravidlá:

- i) odchylné od bodu 77 sa zákaz vyplácania dividend neuplatňuje na žiadnych držiteľov nových akcií. V prípade existujúcich akcií sa zákaz vyplácania dividend neuplatňuje za predpokladu, že podiel držiteľov takýchto existujúcich akcií je v podniku celkovo nižší než 10 %. V každom prípade sa odmena za poskytnutie hybridných kapitálových a podriadených dlhových nástrojov v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 v držbe štátu musí vyplatiť pred vyplatením

akýchkoľvek dividend akcionárom v danom roku a

ii) všetky ostatné podmienky stanovené v oddiele 3.11 sa uplatňujú mutatis mutandis.

3.11.7. Stratégia ukončenia angažovanosti štátu vyplývajúcej z rekapitalizácie a povinnosti podávania správ

79. *Príjemcovia okrem MSP, ktorým bola poskytnutá rekapitalizácia v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 vo výške viac ako 25 % vlastného imania v čase intervencie, musia preukázať dôveryhodnú stratégiu ukončenia angažovanosti členského štátu, s výnimkou prípadu, keď sa intervencia štátu zníži pod úroveň 25 % vlastného imania do 12 mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci⁶⁶.*
80. *Stratégia ukončenia angažovanosti musí obsahovať:*
 - a) *plán príjemcu o pokračovaní jeho činnosti a použití finančných prostriedkov, ktoré investoval štát, vrátane harmonogramu platieb odmeny a splatenia štátnej investície (ďalej spolu „harmonogram splácania“) a*
 - b) *opatrenia, ktoré príjemca a štát prijímú na dodržanie harmonogramu splácania.*
81. *Stratégia ukončenia angažovanosti by sa mala pripraviť a predložiť členskému štátu do 12 mesiacov po poskytnutí pomoci a členský štát ju musí schváliť.*
82. *Okrem povinnosti stanovenej v bodoch 79 až 81 musia príjemcovia podať členskému štátu správu o pokroku vo vykonávaní harmonogramu splácania a plnení podmienok uvedených v oddiele 3.11.6 do 12 mesiacov od predloženia harmonogramu a potom takéto správy podávať pravidelne každých 12 mesiacov.*
83. *Pokiaľ rekapitalizačné opatrenia COVID-19 nie sú úplne splatené, príjemcovia takejto rekapitalizácie s výnimkou MSP musia do 12 mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci uverejniť informácie o použití prijatej pomoci a potom takéto informácie uverejňovať pravidelne raz za 12 mesiacov. Tie by mali najmä zahŕňať informácie o tom, ako používanie prijatej pomoci podporuje ich činnosti v súlade s cieľmi EÚ a vnútroštátnymi povinnosťami spojenými so zelenou a s digitálnou transformáciou vrátane cieľa EÚ dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu.*
84. *Členský štát by mal každoročne podávať Komisii správy o vykonávaní harmonogramu splácania a plnení podmienok uvedených v oddiele 3.11.6. Ak príjemcovi bola poskytnutá rekapitalizácia v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 nad 250 miliónov EUR, správa musí obsahovať informácie o splnení podmienok stanovených v bode 54.*
85. *Ak šesť rokov po rekapitalizácii v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 nedošlo k zníženiu štátnej intervencie pod 15 % vlastného imania príjemcu, Komisii sa na schválenie musí notifikovať reštrukturalizačný plán v súlade s usmerneniami o štátnej*

⁶⁶ Na účely tohto pododdielu 3.11.7 by sa hybridné nástroje poskytnuté štátom mali považovať za vlastné imanie.

pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu. Komisia posúdi, či opatrenia zamýšľané v reštrukturalizačnom pláne zabezpečujú životaschopnosť príjemcu, a to aj so zreteľom na ciele EÚ a vnútroštátne povinnosti spojené so zelenou a s digitálnou transformáciou a ukončenie angažovanosti štátu bez nepriaznivého vplyvu na obchod v rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom. Ak príjemca nie je kótovanou spoločnosťou alebo je MSP, členský štát sa môže rozhodnúť notifikovať reštrukturalizačný plán iba vtedy, ak sedem rokov po rekapitalizácii v súvislosti s vypuknutím nákazy COVID-19 nedošlo k zníženiu štátnej intervencie pod 15 % vlastného imania.

4. MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV

86. *Okrem pomoci udelenej podľa oddielov 3.9, 3.10 a 3.11 musia členské štáty uverejniť príslušné informácie za každú individuálnu pomoc nad 100 000 EUR⁶⁷ poskytnutú podľa tohto oznámenia a nad 10 000 EUR⁶⁸ v sektoroch poľnohospodárstva a rybníctva na súhrnnej webovej stránke štátnej pomoci alebo v príslušnom IT nástroji Komisie⁶⁹ do 12 mesiacov od okamihu poskytnutia pomoci. Členské štáty musia uverejniť príslušné informácie⁷⁰ za každú individuálnu rekapitalizáciu poskytnutú podľa oddielu 3.11 na súhrnnej webovej stránke štátnej pomoci alebo v príslušnom IT nástroji Komisie do 3 mesiacov od okamihu rekapitalizácie. Musí sa uviesť aj nominálna hodnota rekapitalizácie na príjemcu.*
87. *Členské štáty musia Komisii predkladať výročné správy⁷¹.*
88. *Členské štáty musia predložiť Komisii zoznam opatrení zavedených na základe schém, ktoré boli schválené vychádzajúc z tohto oznámenia, do 31. decembra 2020.*
89. *Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa viedli podrobné záznamy o poskytovaní pomoci, na ktorú sa vzťahuje toto oznámenie. Tieto záznamy, ktoré musia obsahovať všetky informácie potrebné na preukázanie toho, že boli dodržané potrebné podmienky, sa musia archivovať 10 rokov od udelenia pomoci a na požiadanie predložiť Komisii.*

⁶⁷ *Ide o informácie požadované v prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 a v prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 702/2014. Pri vratných preddavkoch, zárukách, úveroch, podriadených úveroch a iných formách pomoci sa nominálna hodnota podkladového finančného nástroja musí zadávať za každého príjemcu. Pri daňových a platobných zvýhodneniach možno výšku individuálnej pomoci uvádzať v rozpätiach.*

⁶⁸ *Ide o informácie požadované v prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 702/2014 a v prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1388/2014 zo 16. decembra 2014. Pri vratných preddavkoch, zárukách, úveroch, podriadených úveroch a iných formách pomoci sa nominálna hodnota podkladového finančného nástroja musí zadávať za každého príjemcu. Pri daňových a platobných zvýhodneniach možno výšku individuálnej pomoci uvádzať v rozpätiach.*

⁶⁹ *Verejný vyhľadávanie v databáze transparentnosti poskytovania štátnej pomoci umožňuje prístup k informáciám o konkrétnych prípadoch štátnej pomoci, ktoré poskytli členské štáty v súlade s európskymi požiadavkami na transparentnosť štátnej pomoci, a možno ich nájsť na adrese <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sk>.*

⁷⁰ *Ide o informácie požadované v prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 a prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 702/2014 a prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1388/2014 zo 16. decembra 2014.*

⁷¹ *Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1 – 134.*

90. Komisia môže požiadať o dodatočné informácie o poskytnutej pomoci s cieľom overiť, či sa dodržali podmienky rozhodnutia Komisie o schválení opatrenia pomoci.

5. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

91. *Komisia so zreteľom na vplyv, ktorý má šírenie nákazy COVID-19 na hospodárstvo a ktorý si vyžadoval okamžité konanie, uplatňuje toto oznámenie od 19. marca 2020. Toto oznámenie je odôvodnené súčasnými výnimočnými okolnosťami a nebude sa uplatňovať po 31. decembri 2020 s výnimkou oddielu 3.11, ktorý sa bude uplatňovať do 1. júla 2021. Komisia môže toto oznámenie revidovať pred 31. decembrom 2020 na základe dôležitých skutočností súvisiacich s politikou hospodárskej súťaže alebo hospodárstvom. Pokiaľ to bude užitočné, Komisia môže takisto poskytnúť ďalšie vysvetlenie svojho prístupu k špecifickým otázkam.*
92. Komisia uplatňuje ustanovenia tohto oznámenia na všetky príslušné notifikované opatrenia od 19. marca 2020, a to aj vtedy, ak boli opatrenia notifikované pred týmto dátumom.
93. V súlade s oznámením Komisie o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci⁷² Komisia v prípadoch neoznamenej pomoci uplatňuje:
- toto oznámenie, ak bola pomoc poskytnutá po 1. februári 2020;
 - vo všetkých ostatných prípadoch pravidlá platné v čase poskytnutia pomoci.
94. Komisia v úzkej spolupráci s dotknutými členskými štátmi zabezpečí rýchle prijatie rozhodnutí po jednoznačnej a úplnej notifikácii opatrení, na ktoré sa toto oznámenie vzťahuje. Členské štáty by mali Komisiu informovať o svojich zámeroch a oznámiť jej úmysly zaviesť príslušné opatrenia, a to čo najskôr a čo najúplnejšie. Komisia bude v tomto procese členským štátom poskytovať usmernenie a pomoc.

⁷² Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22.